

Bezpieczeństwo w budynkach placówek oświatowych

Temat bezpieczeństwa w szkole podejmują Polskie Normy – ich zadaniem jest wskazanie działania zapewniającego bezpieczeństwo osób, które przebywają w placówkach dydaktycznych, oraz prawidłowego postępowania w sytuacjach zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego. Normy mogą pomóc dyrektorom i pracownikom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo dzieci i uczniów oraz innych osób przebywających w placówkach oświatowych w dokonaniu wyboru rozwiązań organizacyjnych oraz wyposażeniu tych placówek w certyfikowany sprzęt wysokiej jakości.

Należy zaznaczyć, że normy nie stanowią wykładni obowiązującego prawa, ale często są powoływane do ogólnego stosowania w dokumentach normatywnych. Typowym przykładem takiego postępowania jest rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 z późn. zm.) – załącznik nr 1: Wykaz PN powołanych w rozporządzeniu.

Ponadto należy zwrócić uwagę, iż postanowienia aktów prawnych czy zapisy zawarte w PN same w sobie nie stanowią rozwiązań w zakresie ogólnie pojętego bezpieczeństwa obiektów, a zawierają jedynie propozycje możliwych do zastosowania rozwiązań dla konkretnego obiektu budowlanego. Głównym czynnikiem gwarantującym bezpieczeństwo obiektów i przebywających w nich osób jest czynnik ludzki, dotyczy to zarówno dyrektorów, jak i szeregowych pracowników. Kierownictwo odpowiada za przestrzeganie przepisów i stosowanie rozwiązań zawartych w normach oraz za uświadomienie pracownikom, iż bezpieczeństwo jest istotą działania instytucji. Natomiast świadomy pracownik powinien niezwłocznie reagować na wszelkie zauważone odstępstwa od stanu wymaganego.

Doświadczenia i obserwacje osób wykonujących zadania z zakresu BHP i ppoż. wykazują, iż często wymogi te nie są w pełni spełnione. Wśród najczęściej stwierdzanych uchybień mających wpływ na bezpieczeństwo wskazano:

- zatarasowanie drzwi i dróg ewakuacyjnych,
- zasłonięcie instrukcji i znaków bezpieczeństwa,
- ograniczenie dostępu do sprzętu przeciwpożarowego,
- niewyznaczenie rejonów i nieprzeprowadzenie okresowych próbnych ewakuacji,
- ignorowanie okresowych terminów przeglądu sprzętu przeciwpożarowego oraz oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego,
- zastawianie przez pojazdy dróg przeciwpożarowych.

Edukacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej prowadzona przy wykorzystaniu dokumentów normalizacyjnych wpłynie na eliminację szeregu zagrożeń i będzie miała bezpośredni wpływ na ogólnie pojęte bezpieczeństwo.

Wykaz podstawowych Polskich Norm – dotyczących bezpieczeństwa w obiektach/budynkach użyteczności publicznej

1. PN-E-08501:1988

Urządzenia elektryczne - Tabliczce i znaki bezpieczeństwa

Norma ma zastosowanie przy projektowaniu tablic i znaków bezpieczeństwa, podczas produkcji i odbioru od producentów oraz w eksploatacji urządzeń elektrycznych. Przedstawione w normie znaki bezpieczeństwa przeznaczone do ostrzegania o grożącym niebezpieczeństwie, do wyrażania nakazu, zakazu lub do informowania o zagrożeniu i stanie technicznym urządzeń elektrycznych /energetycznych.

2. PN-EN 1838:2005

Zastosowanie oświetlenia - Oświetlenie awaryjne

Norma określa wymagania oświetleniowe dotyczące systemów oświetlenia awaryjnego instalowanego w obiektach lub miejscach, w których te systemy są wymagane – budynki i miejsca publiczne lub miejsca pracy.

Oświetlenie awaryjne – wymagania oświetleniowe.

- 1) Oświetlenie ewakuacyjne:
 - oświetlenie drogi ewakuacyjnej,
 - oświetlenie strefy otwartej,
 - oświetlenie strefy wysokiego ryzyka.
- 2) Oświetlenie zapasowe.

3. PN-EN 50172:2005

Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego

Norma dotyczy ustaleń dla awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego we wszystkich miejscach pracy i nieruchomościach typu publicznego.

4. PN-EN 12464-1:2012

Światło i oświetlenie - Oświetlenie miejsc pracy - Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach

Norma określa wymagania dla rozwiązań oświetlenia we wnętrzach, gdzie spotykają się potrzeby komfortu widzenia i wydolności wzrokowej ludzi normalnie widzących. Tablica Nr 5.36 określa normy dla oświetlenia pomieszczeń edukacyjnych.

5. PN-EN-ISO 7010:2012

Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa - Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa

Niniejsza Norma Międzynarodowa przedstawia znaki bezpieczeństwa mające na celu zapobieganie wypadkom, ochronę przeciwpożarową, informowanie o zagrożeniu zdrowia i ewakuacji w sytuacji zagrożenia.

Kategorie znaków:

- E – środków ewakuacji i znaki sprzętu ratowniczego,
- F – ochrony przeciwpożarowej,
- M – nakazu,
- P – zakazu,
- W – ostrzegawcze.

6. PN-N-01256-02:1992

Znaki bezpieczeństwa - Ewakuacja

Norma przedstawia znaki ewakuacyjne (kształty i barwy) stosowanych w obiektach użyteczności publicznej, zakładach przemysłowych i podobnych miejscach.

7. PN-N-01256-5:1998

Znaki bezpieczeństwa – Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych

Norma dotyczy obiektów budowlanych, w których wymagane jest oznakowanie dróg ewakuacyjnych w celu zapewnienia, w przypadku zagrożenia, bezpiecznej i szybkiej ewakuacji ludzi. Norma dotyczy także oznaczenia dróg pożarowych w celu umożliwienia jednostkom ochrony przeciwpożarowej dojazdu do obiektów w przypadku pożaru.

8. PN-EN 3-8:2010

Gaśnice przenośne - Część 8: Wymagania dodatkowe do EN 3-7 dotyczące konstrukcji, odporności na ciśnienie i badania mechaniczne gaśnic o maksymalnym dopuszczalnym ciśnieniu roboczym równym 30 bar lub niższym

W normie podano zasady projektowania, badania typu, wytwarzania i badań kontrolnych gaśnic przenośnych z metalowymi zbiornikami, w zależności od zagrożenia ciśnieniem. Dotyczy gaśnic przenośnych, dla których maksymalne dopuszczalne ciśnienie PS jest równe 30 bar lub niższe i które nie zawierają gazów wybuchowych, palnych, toksycznych lub utleniających.

9. PN-EN 671-1:2012

Stale urządzenia gaśnicze - Hydranty wewnętrzne - Część 1: Hydranty wewnętrzne z wężem półsztywnym

W normie podano wymagania i metody badań, budowy i parametrów użytkowych hydrantów wewnętrznych z wężem półsztywnym, stale przyłączonych do zasilania wodą, przeznaczonych do instalowania w budynkach i innych obiektach budowlanych w celu użycia przez ich użytkowników.

10. PN-EN 671-2:2012

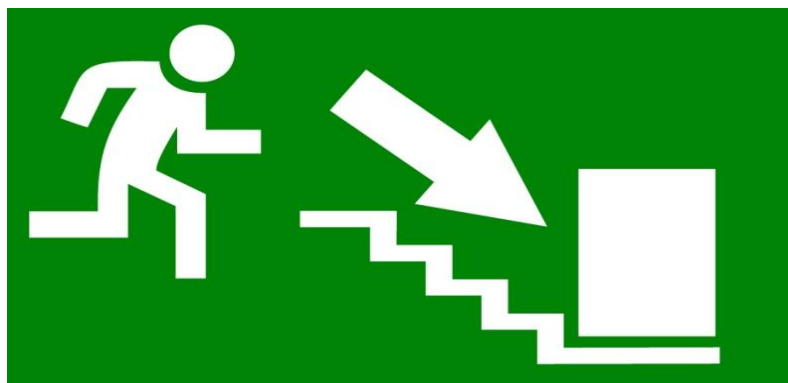
Stale urządzenia gaśnicze - Hydranty wewnętrzne - Część 2: Hydranty wewnętrzne z wężem płasko składanym

W normie podano wymagania i metody badań, budowy i parametrów użytkowych hydrantów wewnętrznych z wężem płasko składanym, stale przyłączonych do zasilania wodą, przeznaczonych do instalowania w budynkach i innych obiektach budowlanych w celu użycia przez ich użytkowników.

Przykładowe oznakowanie sprzętu przeciwpożarowego

Przykładowe znaki ewakuacyjne

OPRACOWAŁ

Starszy Inspektor BHP i ppoż.
Jarosław Borkowski